

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kaimar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Hálka

TAD verður mangan tikið til, at veðrið kunnu vit einki gera við. Hesar seinastu dagarnar hevur verið óvanliga hált. Hetta til mikla ampa fyrri bæði fólk og bilar. Hálka av slíkum slag, sum vit vóru vitni til í vikuni, kann vera ógvuliga svikalig. Vegir og gongubreytir eru spegilsklar og tú heldur væl standa til. Tú varnast tað ikki fyrr enn tú ert komin út »på gatis«, sum danir plaga at taka til. Og tá er eingin vegur hvørki aftur ella fram. Mong eru tí tey, sum hava kent sviðan av at detta í hesi nógvu hálkuni. Og mong munnu verða endað á sjúkrahúsi, har tey hava fingið bein og aðrar limir lagdar í gips.

TAD er neyvan nakað dulsmál, at vit menniskju eru í so skjót at geva øðrum skyldina, tá okkurt kemur óvart á okkum. Er tað ikki grannin, so eru tað myndugleikar og politikarar, sum fáa toyggjóð. So er helst eisini, tá vit detta í hálkuni og koma illa til skaða.

NÓGVIR materiellir skaðar henda í ferðsluni slíkar dagar við hálku. Men hetta er lítið sammett við teir ræðuleikar, sum fólk til gongu eru fyrri. Mong fólk, bæði yngri og eldri, eru vorðin invalidar fyrri lívið, tá tey eru dottin í hálkuni.

TAD er rætt, sum okkara myndugleikar av og á siga, at fólk hava skyldu til at sópa fyrri egnum durum. Men hetta er bert evarska lítill partur av málinum, tí vit skulu jú til arbeiðis, til handils, í barnagarð við børnunum o.s.fr. Tá mugu vit út á alfaraveg, og tá er tað so sanniliga uppgávan hjá okkara avvarðandi myndugleikum at halda bæði vegir og gongubreytir soleiðis, at møguleiki er at koyra og ganga.

oddagrein

NAKAD verður gjørt fyrri at halda vegirnar, soleiðis at koyrandi er eftir teimum. Eisini verður gjøgnum útvarp dagliga boðað frá, nær og hvar er koyrandi. Men hví alt hetta hóvastákið burtur úr ferðsluni, tá so at siga einki verður gjørt fyrri at tryggja fólk, sum ikki koyra í bili, men heldur vilja ganga! Tað er ikki ov nógv sagt, at myndugleikar okkara — í hesum førinum í høvuðsstaðnum — lítið og einki gera fyrri at hjálpa fólk, sum eru til gongu. Fyrr var tað ikki óvanligt at siggja lastbilar við sandi vitja nærum allar gongugøtur í býnum. Í dag er hetta søga.

KANN vera, at okkara býráðs-politikarar halda, at tað er burtur-spiltur peningur at koyra sand á gongubreytirnar. Hetta taka vit so ikki undir við teimum í. Tí tað kann ikki vera rætt at tvinga fólk, ið ynskja at ganga, at fara við bili slíkar hálkudagar og tá møguliga verða atvoldin til bæði materiellar og fólkaskaðar.

TAD skal tí vera áheitan okkara á Tórshavnar býráð at taka hetta málið upp til viðgerðar av álvara. Tað ber neyvan til at gera upp í pening, hvat tað kostar hvørjum einstøkum menniskja og samfelagnum annars, at eitt stórt tal av fólk dag um dag kemur til skaða í hálkuni.

KANSKA tað hevði verið eitt hugskot, um Útvarp Føroya — eitt nú í Havnini — slíkar hálkudagar gjørdi vart við, tá óvanliga og svikaliga hált er, soleiðis at fólk til gongu kunnu vera fyrivarin heldur enn eftirsnarin. Einki er at ivast í, at nøkur orð í útvarpinum høvdu kunnað verið góð leiðbeining hjá kanska serliga eldri fólk.

jamú

Menniskjan fødd uttan synd

Herfyri hoyrdist áhuga-verd sammeting millum menniskju og plantu. Spurningurin snúði seg um, hvør náttúra menniskjunnar er góð ella ónd.

Plantan hevur evni til at gerast undurfull og vøkur, men henni tørvast rættan temperatur, ljós og vatn, skal fagurleikin koma fram.

Viðvíkjandi menniskjuni, so er hon sambært Bahá'í læruni fødd uttan synd, leys av haturi, beiskleika og óvund. Tilikt kemur seinni, um menniskjan ikki av fullum hjarta vendir sær til ta livandi ótømandi keldu ljóssins og sannleikans, ið verður nevnd Gud.

Hetta er lætt at siga og samstundis byta heimun upp í svart/hvitt, lata seg »frelsa« og kalla hini »ófrelst« og glatað. Við at skilja »tað er fullgjørt« á ávisan hátt, slepst jú undan allari ábyrgd, tá kanst tú sita og biða til onkur kemur og rykkir teg upp til Himmals, til perluportur og gullgøtur onkustaðni langt úti í rúmdini.

Hann sjálvur hevur gjørt alt fyrri okkum, og andsorkan skal brúkast onkursvegna. Materialistisk siðmenning er bygd upp, og tað eisini við lit. Men, verður hildið fram, tað hoyrir til, soleiðis eru vit nú einaferð, jørðin og alt, sum á henni býr, skal tynast, latið alt sigla sín sógv.

Er soverðin áskoðan kanska til gagns?

»Abdu'l-Bahá, ið (burtursæð frá Báb og Bahá'u'lláh) livdi tað mest upphevaða og vakra liv, hendað og seinasta öld hava verið vitni til, hóast óvanliga ringar umstøður frá tí hann føddist, segði

m.a., at hvørt einasta smábarn er líkt námi, fult av dyrgripum, sum bara skulu finnast og pussast. Røtt uppaling og venjing hevur alstóran týdning. Og eitt nú í 1. Mósebók stendur, at menniskjan er skapað »í mynd Guðs«.

Tann mannminskandi hugmyndin um, at vit eru óbótandi sjálvkær og illhjartað, bótir vissuliga ikki um tað hættisligu støðuna í heiminum. Tvørturímóti hevur hon verið atvold til ta størstu vanvirðing imóti okkum. Hon er framvegis høvuðsforðingin fyrri sonnum og varandi friði, drepani mentanarligt framstig, traðkandi æru og tign undir fótum. Týr fólk, at tað er í tráð við uppruna sín at standa í stað og bakka andliga, so stagnar andslivið sjálvandi.

Tað er freistandi at spyrja, hvat tann núverandi formurin fyrri átrúna og atferðarmynstur, ið meirilutin tviheldur um, megna mótvegis teimum óhugnaliga og hótandi vandamálunum. T.d. harðskapur, vónloysi, rúsevna-misnýtsla o.a.m. Hvussu nógv klárar hann at hjálpa øllum teimum milliónum, sum líða?

Viljin er friur, og tað ber til at sóknast eftir hini algjandi Veruni, hvør ríki menniskjan altíð hevur kent seg drigna at. Gud er ófatilgur, men vit kunnu siggja og kenna Hansara tekin.

Skal nakað lærast um tað grundleggjandi í tilveruni, verður tað gjøgnum átrúna, beinleiðis ella óbeinleiðis. Við øðrum orðum, tað, ið sendiboð Guðs sigur, er tann leiðbeiningin, sum okkum nýtist til tess at vaksa

andliga. Krishna, Ábraham, Móses, Zoroaster, Buddha, Kristus, Muhammed, Báb og Bahá'u'lláh — allir hesir endurspegluðu fullkomiliga teir guddómlika eginleikar, menniskjan eftir førirni meira ella minni kann vinna sær.

Møguleikarnir eru margfaldir, øll tey ymisku menningarstigin. Alt millum mildan eingil og grumman devul. Eingin ivi er um, hvønn veg, tað ræður um og loysir seg at velja: at royna at hækka tað mentanarliga støðið. Góðskubetri siðmenning fæst fyrst og fremst við at einstaklingurin »drekkur hitt livandi vatnið«, orð Guðs. Tann, ið roynir at skilja, sannkennir sjálv-sagt ikki, hvussu virðismikil slík orð eru. Heldur ikki, hvussu stóru mátturin í teimum er — kortini sæst týðiliga, at tey broyta fólk, finka og upplýsa sálir.

Bæði orsakað av teimum andligu lærusetningunum og tí nýskapandi samfelagsligu Bahá'í-ætlanini, í hvørji rættvisi er gjørd til miðdepil, hendir tað í framtíðini, at allur heimurin spakuliga verður sameindur í rættferð og brøðralagi. Men brøðralag, friður og sonn eydna kann einans verða grundað á meðvit um, at menniskjan er fødd uttan synd og at Gud hevur givið henni góðleika í vøggugávu. Tað er upp til hana sjálva at nýta hesa gávu-na til frama fyrri alt umhvørvið, sum í næstum kemur at verða øll henda gongustjórn.

Búi Tyril

Friðið lomvigan fleiri ár aftrat

Eg siggi í Sosialinum 14. januar, at mælt verður til, at lomvigin verður friðaður í 5 ár aftrat. Eg má siga, at tað vermir um hjartað, at Sosialurin skal verða fyrstur, ið kemur við hesi áheitan.

Tá nú allir vita, at friðingartíðin, ið ásett varð, er úti, og at stovnurin framvegis er í vanda, haldi eg tað vera hugstoytt at einki annað blað skal hava áhuga hesum máli viðvíkjandi.

Tað nyttar lítið at reypa

av, hvussu fosturlandskærur ein er, tá landið er etið á húsgang, og bergini eru oyðdripan. Tá kunnu allir turistarnir standa og gløða upp í oyðubergið.

Spyrja teir tað hvar allur fuglurin er farin, so svara vit hetta: Vit ótu hann, meðan gulltíðin var.

Vit vita, at væl av fugli verður skotið, meðan friðað er. Tað prógva skotini, ið duna her sunnanfyri um summarið. Men verður leyst givið aftur at skjóta,

og allur flotin við vælútgjørdum skjótiambodum og nærløgðum veiðummonnum leggur í vaðið, tá er bjargafuglurin týndur úr Føroyum (onkur havhestur verður eftir).

Her eigur eingin lomvigi, men ein fragd plagd vera at siggja lomviga flokkarnar flúgva all summarið her uttanfyri. Nú hevur hann ikki sæst fleiri ár, tó kann sigast, at seinasta summer sást onkur flokkur aftur Friðingin hevur helst ikki verið til fánýtis.

Fosturlandsvinur